

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль район Советы
карары

2022 елның 12 декабрдәгә

№119

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль район Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне» раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль район Советы, **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль район Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне 1 нче кушымта нигезендә расларга.

2. Гамәлдән чыккан дип танырга:

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советының «Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне» раслау хакында» 2005 елның 28 декабрдәгә 23 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советының «Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне» раслау хакында» 2005 елның 28 декабрдәгә 23 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2016 елның 18 апрелдәгә 37 номерлы карары;

«Кама Тамагы муниципаль районы Советының «Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне» раслау хакында» 2005 елның 28 декабрдәгә 23 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 15 апрелдәгә 193 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советының «Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне» раслау хакында» 2005 елның 28 декабрдәгә 23 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 20 маендагы 204 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советының «Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне» раслау хакында» 2005 елның 28 декабрдәгә 23 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 16 октябрдәгә 220 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советының «Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне» раслау хакында» 2005 елның 28 декабрдәгә 23 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында». 2020 елның 25 мартындагы 251 номерлы карары;

«Кама Тамагы муниципаль районы Советының «Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2005 елның 28 декабрендәге 23 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 29 октябрендәге 63 номерлы карары.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырырга һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (kamskoeye-ustye.tatarstan.ru) рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненнән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Кама Тамагы муниципаль районы Башлыгы,
Татарстан Республикасы муниципаль
районы Советы рәисе

Н. А. Вазыйхов

Татарстан Республикасы Кама
Тамагы муниципаль районы
Советының 2022 елның 12
декабрдәге 119 номерлы
караына 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты
статусы турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы
Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутатның үз
вәкаләтләрен башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрен билгели.

1 статья. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутаты
статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль
законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы
законнары, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы»
муниципаль берәмлеге уставы (алга таба - район уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә
билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын
нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 статья. Депутатның вәкаләтләре чоры

1. Депутатның вәкаләтләре ул сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш
Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы эшли
башлаганнан бирле туктатыла, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган
очраклардан тыш

2. Депутатның вәкаләтләре чоры «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне
оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ
номерлы Федераль закон нигезендә «Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләре түбәндәге очракта вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкалар;
- 3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану
сәләте чикләнгән дип танылса;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;

5) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;

6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданлыгын йә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләт гражданлыгы (гражданлыгы) йә яшәүгә гражданлыгы яки Россия Федерациясе гражданының йә чит ил гражданының даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ булу хокукына ия булырга хокуклы, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе нигезендә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алмаштыра торган

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләр үтәлмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очрактарда.

13) жирлек башлыгы, жирлекнең вәкилләкле органы депутаты буларак аның вәкаләтләрен туктату.

2. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советының депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы сессияләре арасында муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы сессияләре арасында барлыкка килсә, - мондый нигез барлыкка килгән көннән алып өч айдан да соңга калмыйча.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советына (алга таба-район Советы) әлегә гаризаны кабул итү көне булып тора.

4 статья. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатка аның шәхесен һәм район Советы депутаты вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклык, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында аннан файдаланган күкрәк билгесе ия.

2. Депутатның таныклык турындагы нигезләмәсе һәм күкрәк билгесе, аларның тасвирламасы район Советы тарафыннан раслана.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә алып бара, депутат

эшчәнлеген район уставында билгеләнгән очраклардан тыш, төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән бергә башкара.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлеген рәвешләре түбәндәгеләр:

- а) район Советы утырышларында катнашу;
- б) район Советы комиссияләре эшендә катнашу;
- в) район Советы карарлары проектларын район Советы каравына кертү;
- г) депутат гарызнамәсен кертү;
- д) депутат мөрәжәгатен җибәрү;
- е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфай затларына тәкъдимнәр кертү;
- ж) тиешле вазыйфай затларга гражданнар хокукларын бозуның ачыкланган очракларын кичекмәстән кисәтү чараларын күрүне таләп итеп мөрәжәгать итү;
- з) сайлаучылар белән эш;
- и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
- к) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеген шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, район уставында, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Советы Регламентында (алга таба - район Советы регламенты), башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның район Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат район Советы утырышларында шәхсән үзе катнаша.

2. Депутат район Советы утырышларын уздыру вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук район Советы Регламенты нигезендә әлегә мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны ала.

Район Советы утырышында катнаша алмаса, депутат бу хакта Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы башлыгына (алга таба - район башлыгы) алдан ук хәбәр итә.

3. Депутат түбәндәгеләргә хокуклы:

- 1) комиссиядә һәм тиешле вазыйфаларга район Советында сайлап алынырга һәм сайланырга;
- 2) район Советында карау өчен сораулар бирергә;
- 3) район Советында төзелә торган органнар һәм район Советына сайлана торган (билгеләнгән, килештерелә торган) вазыйфай затлар кандидатуралары мәсьәләләре буенча фикер әйтергә;
- 4) хокукый актлар проектларын хокук иҗат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә район Советына керттергә;
- 5) көн тәртибе, карау тәртибе һәм тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләр керттергә, район Советының карарлары

проектларына һәм башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) район Советы утырышында район Советы утырышында теләсә кайсы органның яисә район Советы карамагындагы вазыйфай затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) район Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашу;

8) район Советы утырышларында гражданнарның, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия мөрәжәгатьләрен игълан итү;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) район Советы утырышлары беркетмәләренә эчтәлегә белән танышырга.

4. Район Советы утырышында депутат тарафыннан әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәртмәләр район Советының тиешле комиссиясә тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның район Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат үз әгъзасы булган район Советы комиссияләре эшендә шәхсән катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәш бирү хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның район Советы йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат үз компетенцияләре чикләрендә район Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Район Советы яисә аның комиссияләре кушуы буенча депутат муниципаль берәмлек чикләрендәге барлык оештыру-хокукый рәвешләрдәге һәм милек рәвешендәге оешмалар тарафыннан район Советы карарларының үтәлешен тикшерүләрдә катнаша.

3. Әлегә йөкләмәнең үтәлешә нәтижәләре турында депутат район Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 статья. Депутат соравы

1. Район Советы утырышларында депутат гарызнамәсә белән жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларына, район Советы төзи яисә сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә үз компетенцияләренә керә торган мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе - депутат мөрәжәгәте, ул район Советы карары буенча

депутат гарызнамәсе буларак таныла. Депутат гарызнамәсе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм район Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә район Советы утырышында игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә депутат таләбе жибәрелгән учреждение житәкчесе аңа, район Советы билгеләгән көннән алып 15 көннән дә соңга калмыйча, язма рәвештә жавап бирергә тиеш. Жавап органнар житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесе тарафыннан имзаланырга тиеш, аңа депутат гарызнамәсе жибәрелә, яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имза салынырга тиеш.

4. Сорау инициаторы гарызнамәдә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында гарызнамә инициаторы алдан ук, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Район Советы жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесен депутат таләбе буенча кабул ителгән карарның үтәләше турында язма жавапны район Советында билгеләнгән вакытка тапшырырга хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгате булып, депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләренә үз компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутатның язмача мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларының, оештыру-хокукый рәвешенә һәм ижтимагый берләшмәләргә депутат мөрәжәгатьләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә жавап мөрәжәгәтә куелган сорауларның асылы буенча булырга тиеш һәм мөрәжәгать жибәрелгән вазифаи затка яки вәкаләтле затка кул куелган.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар мөрәжәгатен карый, гражданның кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр

сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат очрашулар вакытында алар белән, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша сайлаучыларга үз эшчәнлеген турында сайлаучыларга хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мөнфәгәтьләрен тәмин итү чараларын күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятларне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрен дәрәҗәләштерә; ярдәм итә;

гражданның кабул итә;

ижтимагый фикерне өйрәнә һәм кирәк булганда, тәкъдимнәрне кертә

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә, исемлеге һәм аларның бирү тәртибе Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы муниципаль берәмлекләре органнары тарафыннан билгеләнгән.

Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатларның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Район Советы депутаты уртак эшчәнлек өчен төзелә торган һәм карала торган мәсьәләләр буенча позиция белдерә торган депутат фракциясе яисә төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеген тәртибе район Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары белән үзара мөнәсәбәте

1. Депутат район Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәмин итә торган тулы хокукка ия.

2. Район Советы депутатның район Советында сайлау округындагы эше турында, аның район Советы карарларын һәм йөкләмәләрен үтәү турында хәбәр тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфай затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәмне күрсәтәләр, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген турында депутатка мәгълүмат бирәләр, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары эшчәнлеген турында, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары эшенең барышы турында, ижтимагый фикерне өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфай затлар тарафыннан кабул итүгә хокукы

Үз эшчәнлеген мәсьәләләре буенча депутат жирле үзидарә органнарының, предприятиеләренң, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәгә

учреждениеләрнең вазыйфай затлары тарафыннан «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфай затларыннан аның закон белән саклана торган яшерен эшчәнлеге белән бәйле булмаган мәсьәлэләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат түбәндәгеләргә бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, район Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итәргә;

3) даими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргә;

4) оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә гражданның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәжәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга җаваплар бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына кимендә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрен үтәргә;

7) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны, бурычларны үтәргә;

8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт серен һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, шулай ук шәхси тормышка кагыла торган белешмәләрен, гражданның абруен һәм абруен, депутатның вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган гражданның абруен һәм абруен абруен фаш итми торган белешмәләрен сакларга;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килә торган елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзенең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрен, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрен гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, район уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәгә очрактардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчәмсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы ассоциациясенә, муниципаль берәмлекләренң башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарә органнарына муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә идарә тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр);

д) федераль законнарда каралган башка очрактар;

3) укутчучы, фәнни һәм башка ижат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә. Бу очракта, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, укуту эшчәнлегә, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек чит дәүләт, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана алмый;

4) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренә башка органнары составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләренә гамәлгә ашыручы депутат граждан административ яисә жинаять эше буенча йә административ хокук бозу турындагы

эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллеке очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм мораль нормаларын төгәл үтәргә тиеш:

1) район Советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфай затларга һәм депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә керүче гражданның карата ихтирамсызлык һәм ихтирам күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үзенә мәгълүм булган белешмәләренә, әгәр бу белешмәләр дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итсәләр, фаш итмәскә һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсэн яисә якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданның эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

5) депутат бурычларын объектив башкаруда шик тудырырлык, шулай ук аның абруена яисә район Советы абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга мөмкин булган гамәлләрдән, белдерүләрдән, гамәлләрдән тыелырга;

6) үз бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә - бу хакта район Советы карары белән расланган тәртиптә район Советна хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтна булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;

7) район Советы билгеләгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә

20 статья. Депутат эшчәнлегенә гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлегенә гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының закон, район уставы, муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук депутатларга карата оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, алар биләгән торак һәм (яки) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, хатлар язганда, депутат хокукларын гарантияли, алар кулланган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусна туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре чоры тәмамланганның соң, әйтелгән фикерләре, позициясе өчен жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлегә нигезләмә депутат тарафыннан ачыктан-ачык хурлауларга, яла ягуга яисә федераль законда каралган башка хокук бозуларга жибәрелгән очракларга кагылмый.